

LAUSUNTO LUONNOKSESTA ”FOSSIILITTOMAN LIIKENTEEN TIEKARTTA-VALTIONNEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS KOTIMAAN LIIKENTEEN KASVIHUONEPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISESTÄ”

SF-Caravan ry on matkailuajoneuvonkäyttäjien riippumaton keskusjärjestö, jonka jäseninä on 79 jäsenyhdistystä ja 64 591 henkilöjäsentä. Maassamme on 60 668 aktiivisessa käytössä olevaa matkailuautoa ja 66248 matkailuvaunua.

Toimimme auto- ja leirintämatkailun kuluttajajärjestönä. Jäsenistöämme 100 % harrastaa kotimaanmatkailua eri tavoin: kulttuurikohteissa kiertomatkailun, luontoaktiviteetteja harrastaen, kansallispuistoja kiertäen, ystävien ja sukulaisten luona vierailen jne. Vapaa ja tasa-arvoinen liikkuvuus sekä puhdas ympäristö ja luonto ovat harrastuksemme kulmakiviä.

Leirintämatkailun taloudellinen merkitys yhteiskunnallemme on merkittävä. Leirintäalueella majoittuva seurue käyttää joka päivä vierailupaikkakunnallaan 237 euroa. Haaga Helia ammattikorkeakoulun SF-Caravan ry:n ja Suomen Leirintämatkailuyhdistys ry:n toimeksiannosta kesällä 2019 teettämän leirintämatkailun tulo- ja työllisyysvaikutuksia kartoittavan tutkimuksen mukaan leirintämatkailualan liikevaihto on 215 miljoonaa euroa. Leirintämatkailun kokonaistyöllisyysvaikutus on 2742 henkilötyövuorokautta. Leirintämatkailuala tuotti verotuloja yhteensä 79,3 miljoonaa euroa.

Yleistä

SF-Caravan pitää esitettyä luonnosta hyvin laadittuna, monipuolisena ja vaiheittain etenevänä sekä suurelta osin mahdollisena toteuttaa. Katsomme sen olevan erinomainen elinkeinoelämän pyrkimysten ja maamme autokannan uudistamispyrkimysten näkökulmasta. Luonnoksessa on tuotu esille lupaavasti uusien tekniikoiden käyttöönoton mahdollisuuksia. Keinovalikoima tavoitteisiin pääsemiseksi on esitetty monipuolisesti, ennakoitavasti ja määrätietoisesti. Luonnos on yhtenevä EU:n linjausten kanssa. Uuteen ajoneuvokantaan siirtymisessä on tuotu esiin erilaisten valtion tukien ja kannustimien merkitys. Koko liikennejärjestelmän tehostaminen on kaikille yhteinen tahtotila.

Luonnoksen yleinen tavoite kasvihuonepäästöjen puolittamisesta vuoteen 2030 ja kokonaan poistamisesta vuoteen 2045 on hyväksyttävä ja kannatettava.

Pidämme kuitenkin välttämättömänä muutoksen toteuttamista hallitusti siten, että maamme alueellinen tasa-arvoisuus säilytetään. Kansalaisten vapaa liikkuminen tulee turvata. Kansalaisella itsellään on säilytettävä vapaus valita itselleen, omaan tarpeeseensa, asuinpaikkakuntaansa, harrastuksiinsa ja elämäntilanteeseensa sopiva liikkumismuoto kohtuullisilla kustannuksilla.

Liikenteen verotus voidaan säätää päästö pohjaiseksi ja fossiilittomaan liikkumiseen ohjaavaksi, mutta se tulee tehdä sosiaalisesti oikeudenmukaiseksi rankaisematta kohtuuttomilla veronkorotuksilla niitä kansalaisia, jotka eivät pysty sähköisiä ajoneuvoja hankkimaan joko taloudellisista tai muista elämäntilanteeseensa liittyvistä syistä. Ohjauskeinojen tulee olla kansalaisten laajasti hyväksymiä, pehmeitä ja kannustavia.

Matkailuautojen tilanne

Matkailuautoja on tällä hetkellä maassamme liikenteessä yli 60 000. Kokonaismäärän ennakoidaan kasvavan lähivuosina kotimaanmatkailun suosion ja itsenäisen automatkailun viehättävyyden vuoksi. Suurin osa matkailuautoista on toistaiseksi varustettu dieselmoottoreilla. Yksityiskäytössä olevien matkailuautojen keskimääräinen liikennesuorite on vuosittain noin 10 000 kilometriä. Matkailuautot on tarkoitettu vapaa-ajan käyttöön, matkailuun ja retkeilyyn.

Muita kuin dieseliä polttoaineenaan käyttäviä matkailuautoja on tällä hetkellä liikenteessä erittäin vähän; TraFin tilaston mukaan sähköisiä ei yhtään, maakaasulla toimivia yksi ja bensiinillä 60. Koska matkailuautojen käyttöikä on suunniteltu 30-40 vuodeksi, vuoteen 2030 mennessä suurin osa matkailuautokannasta toimii edelleen dieselmoottoreilla. Vuonna 2045 nyt myytävistä matkailuautoista merkittävä osa on vielä liikennekelpoisia. Näiden uusiutuminen päästöttömiin ajoneuvoihin vaatii varmasti tukitoimia.

Vaikka karavaanarit olisivat kiinnostuneita hiilineutraalista liikenteestä, ei tällä hetkellä ole markkinoilla kylliksi vähäpäästöisiä matkailuautoja taloudelliset reunaehdot huomioiden. Pidämme tärkeänä, että fossiilittoman liikenteen tiekartassa huomioidaan riittävän pitkä siirtymäaika täysin fossiilittomaan liikenteeseen pääsemisessä matkailuautojen osalta.

Matkailuvaunujen tilanne

Matkailuperävaunuja on tällä hetkellä rekisterissä lähes 67 000. Suurin osa niistä on aktiivisessa matkailukäytössä; henkilö- tai pakettiautolla vedettävänä matkailutarkoituksessa, luontoharrastusten, kalastuksen, metsästyksen tai retkeilyn tukikohtina tai pitempiaikaisena lomapaikkana kausipaikalla.

Kaikkiin markkinoilla oleviin sähköautomalleihin ei auton valmistaja ole ilmoittanut sallittua perävaunumassaa. Kaikilla sähköautomalleilla ei perävaunun vetäminen ole edes sallittua. Vuoteen 2030 mennessä vetokykyisiä sähköautoja tulee markkinoille, mutta fossiilittoman liikenteen tiekartassa tulee huomioida ja sallia mahdollisuus vetää jatkossakin perävaunuja ja matkailuperävaunuja fossiilisia polttoaineita käyttävillä henkilö- ja pakettiautoilla.

Yksityisen latausinfraan tukitoimet leirintäalueilla

Kotimaanmatkailun edellytykset tulee turvata. Leirintämatkailu on ylivoimaisesti suosituin kesämatkailumuoto, jonka toteuttamisessa yksityisessä käytössä oleva auto, joko matkailuvaunun kanssa tai ilman, on luontaisin ja helpoin liikkumismuoto.

Sähköautojen määrä kasvaa lähivuosina. Luonnoksessa esitetyt sähköautojen latausinfraan tukitoimet tulee siksi ulottaa huoltoasemien ja taloyhtiöiden lisäksi myös matkailuyrityksille, kuten lomakylille ja leirintäalueilla.

Muiden vaikutusten arviointia

Luonnoksessa on arvioitu varsin rajallisesti vaikutuksia ihmisten jokapäiväiseen elämään ja harrastuksiin, jossa auton käyttö on olennainen väline erilaisten harrastusten toteuttamiseen ja helpottamiseen. Auto ja autoilu eivät ole itse tarkoitus vaan tapa päästä harrastamaan, näkemään, kokemaan ja esimerkiksi tapaamaan ystäviä.

Luonnoksessa esitetty arvio ja tavoite ihmisten liikkumistarpeen vähenemisestä merkitsee toteutuessaan myös ihmisten aktiivisuuden ja toimeliaisuuden vähenemistä. Matkailu kotimaassa on esimerkki myönteisesti vaikuttavasta toimeliaisuudesta, jolla on suuri taloudellinen ja kulttuurinen merkitys. Tutustuminen omaan maahan, kansaan ja luontoon on osa identiteettiämme ja sivistystämme, jota tulee enemmän tukea liikkumismahdollisuuksia edistämällä ja ylläpitämällä sekä palveluja parantamalla kuin rajoittaa.

Joukkoliikenteen edistäminen on mahdollista vain niissä kaupungeissa ja kunnissa, missä asuu riittävästi ihmisiä taloudellisesti järkevän joukkoliikenteen toteuttamiseksi. Hyvin suuressa osassa maata henkilöauto on jatkossakin ainoa liikkumismuoto.

Liikenteen verotusta arvioimme konkreettisesti sitten, kun Valtionvarainministeriön vetämä liikenteen verotyöryhmä selvittää liikenteen verotuksen uudistamistarpeita. Katsomme, että kuluttajilta perittäviä liikenteen veroja ja veroluonteisia maksuja tulee pyrkiä laskemaan nykyisestä tasosta. Hyväksymme liikenteen verotuksen oikeudenmukaisen ja tasapuolisen, maltillisesti ja myönteisesti toteutetun vero-ohjauksen. Luonnoksessa esitetty vanhojen ja suuripäästöisten autojen ajoneuvoveron jatkuva ja liiallinen kiristäminen tuo verotukseen rangaistuksen maun, mikä vähentää yleisesti autoverotuksen hyväksyttävyyttä ja lisää kansalaisten tuntemaa eriarvoisuutta.

Luonnoksessa ollut esitys kaupunkiseutujen ruuhkamaksuista lisää liikenteen hallinnollisia kuluja ja kasvattaa kaupungissa asumisen kustannuksia entisestään. Laki ruuhkamaksujen perimisestä ei ole Suomen oloissa tarpeellinen. Tulevaisuudessa lisääntyvä etätyö vähentää mahdollisia ruuhkia olennaisesti.

SF-CARAVAN RY

Olli Rusi

puheenjohtaja

Timo Piilonen

toiminnanjohtaja